

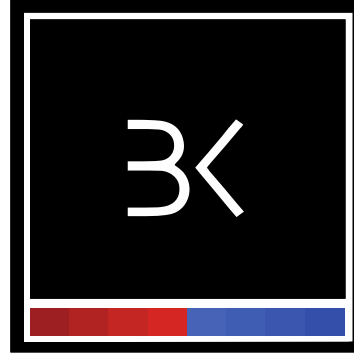
Burcu Kösem
EKONOMİ - FINANS - SEKTÖR
PROFESYONELİ

CORONA-EKONOMİ BÜLTENİ

5 Haziran / 2020

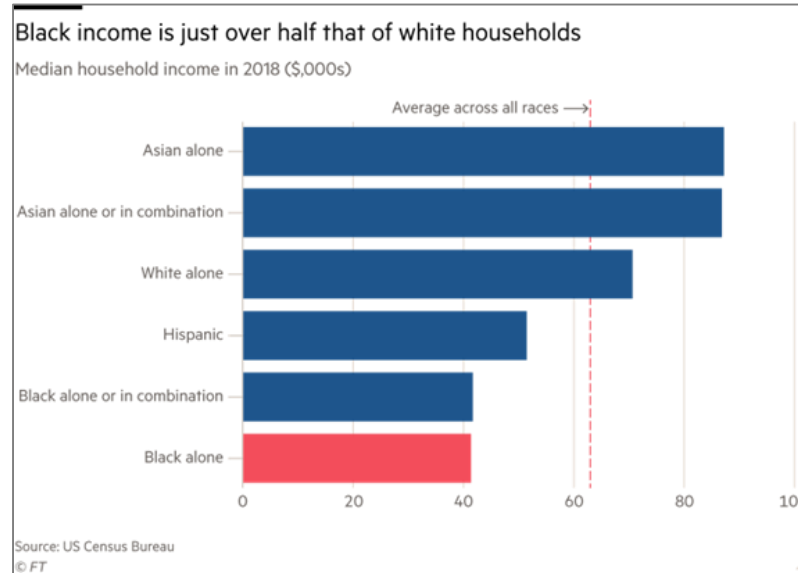
Bu rapor; Covid-19 virüsünün dünya ekonomilerinde yarattığı ekonomik krizi, güvenilir kaynaklardan elde edilen veriler ile yansıtmaya yönelik olarak, hazırlanmıştır. Herhangi bir yatırım tavsiyesi içermez.

ABD Protestolarının Arka Planı

- ❑ Devam eden pandemi sürecinde dünya ekonomileri yeni normale dönme aşamasına geçti.
- ❑ ABD'de bu geçişin başlamasının ardından George Floyd'un polis zoru ile öldürülmesi sonucu Minnesota'da başlayan ve ülke geneline yayılan protestoların ardında sadece can güvenliği açısından özgürlük ve adalet yoktu.
- ❑ Aşağıdaki grafikte de görüleceği üzere 2018 yılı orta gelir düzeyinde hane halkı gelirleri ırksal olarak incelendiğinde beyazlar ile Afro-Amerikalılar arasındaki gelir düzeyi farkı yaklaşık %30'dur.

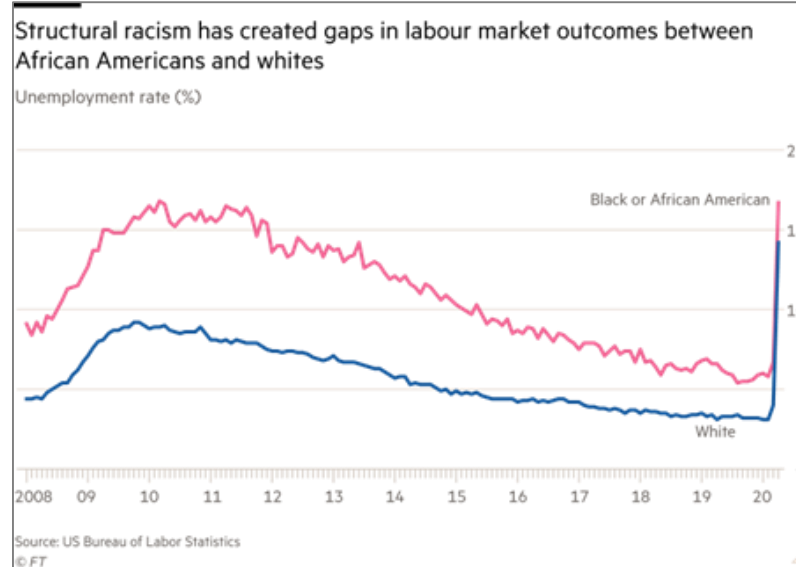
Grafik 1

ABD Protestolarının Arka Planı

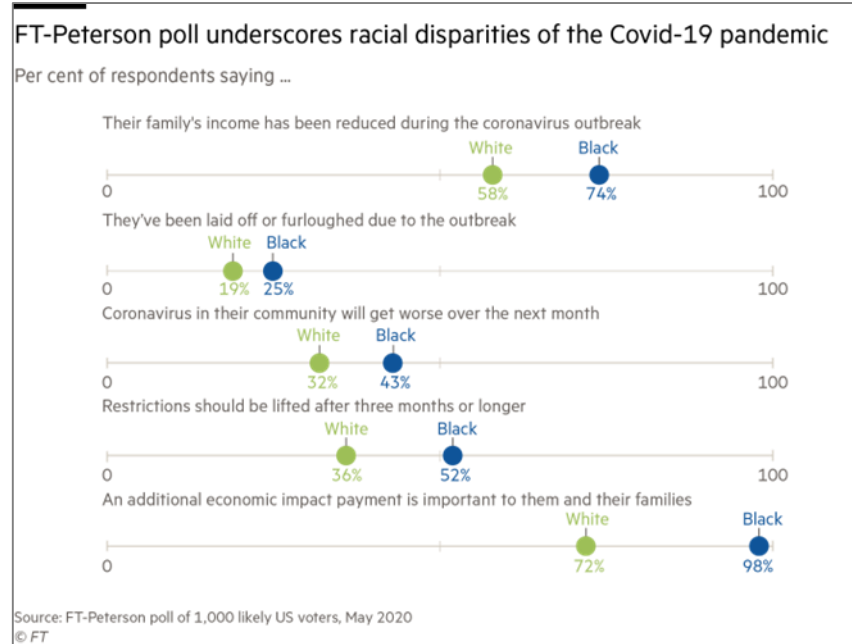
- ❑ Bu hafta Salı günü Trump yayınladığı bir tweetinde Afro-Amerikalıların ekonomik sorunlarına ilişkin yaptıklarını Abraham Lincoln'den bu yana en fazla iyileştirici olarak değerlendirdi.
- ❑ 2018 yılında ortalama bir Afro-Amerikalının geliri son on yıl içinde % 3,4 artarak, \$41.361; bir beyazın ise % 8,8 artışla \$70.642'a çıkmıştır.
- ❑ Brookings Institution'un yayınladığı rapora göre ise 2016 yılında bir Afro-Amerikalının geliri bir beyazının gelirinin sadece onda birini oluşturmaktaydı.
- ❑ İşsizlik konusundaki farklılıkları geçmiş bültenlerimizde değerlendirmiştik. (Grafik 2)
- ❑ Tüm bu çarpıcı veriler; aslında ABD'de ırksal olarak ciddi bir ekonomik ve sosyal ayrımcılığa işaret ettiği gibi Covid-19'un yarattığı ölüm oranları gibi direkt ve burada ifade ettiğimiz üzere ekonomik olarak indirekt etkileri göstermektedir.

Grafik 2

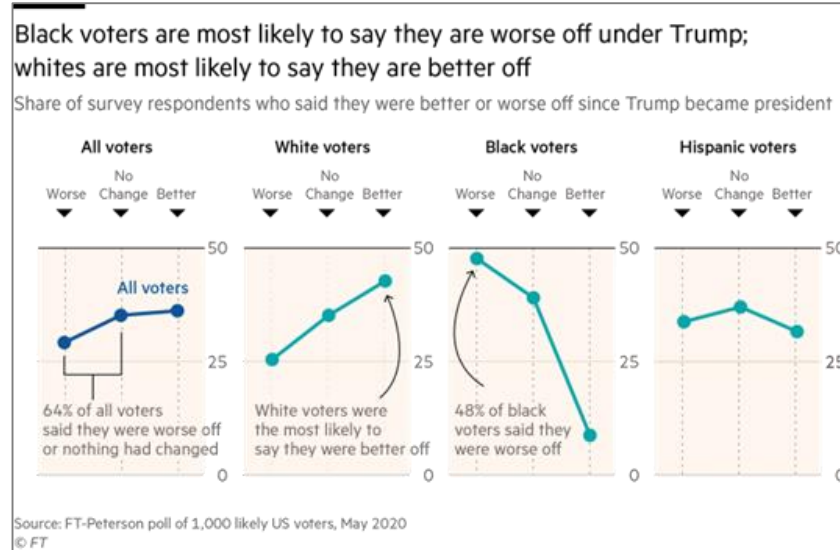
ABD Protestolarının Arka Planı

- ❑ FT'nin Peterson Foundation ile yapmış oldukları anket çalışmasının Covid-19'un ekonomik etkilerinin ırklar arasındaki uçurumu vurgulaması açısından önemi var.
- ❑ Aşağıdaki anket sonuçlarından görüleceği üzere pandemi Afro-Amerikalıların %74'ünü gelir açısından etkilerken, bu oran beyazlarda %58 ve pandeminin tüm olumsuz ekonomik etkilerine karşılık etkilenme oranı Afro-Amerikalılarda daha yüksek.

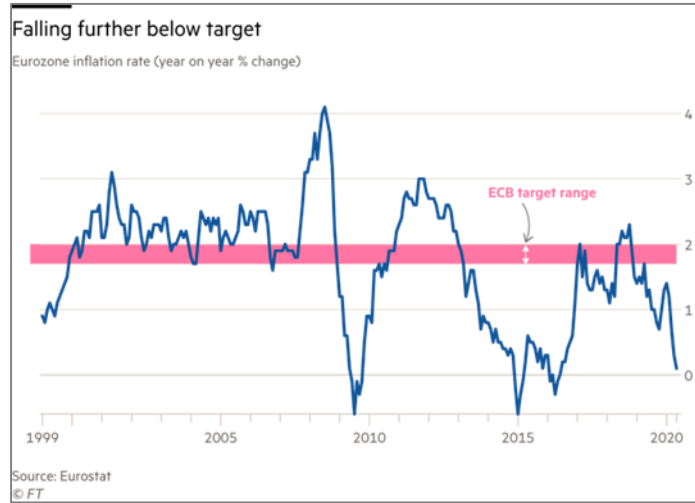
ABD Protestolarının Arka Planı

- ❑ Bu hafta Washington Post-ABC'nin yapmış olduğu seçim anketine göre eski başkan Obama'nın yardımcısı Biden'ın Trump'dan %10 önde olduğu; Biden'ın ülke çapındaki oy verecek anket katılımcılarının %53'ünün ve Afro-Amerikalıların %89'unun desteğini aldığı görülüyor.
- ❑ FT- Peterson anketine göre ise aşağıda görülen sonuçlar değerlendirildiğinde;2017 yılında iktidara gelen Trump'ın yönetimi sonucunda ekonomik durumlarının daha iyi mi yoksa daha mı kötüleştiği sorulduğunda:
- ❑ Tüm katılımcıların %64'ü ekonomik durumlarının daha kötüleştiği ya da hiçbir şey değişmediği yönünde cevap verirken, Afro-Amerikalıların %48'i daha fakirleştiklerini, beyazların %25'i ise daha zenginleştiklerini söylediler...

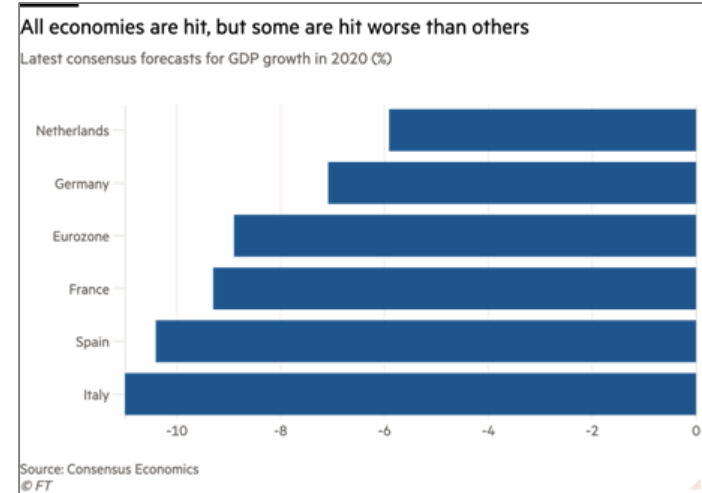
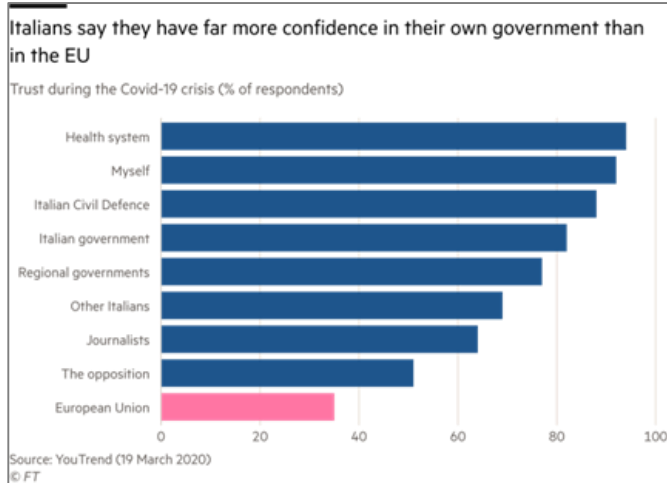
AMB (Avrupa Merkez Bankası) Pandemi Politikası

- ❑ Avrupa Merkez Bankası (AMB) Haziran ayı toplantısında faiz oranlarında değişikliğe gitmedi, Pandemik Acil Satın Alma Programı'nı (PEPP) 600 milyar euro tutarında genişletti.
- ❑ AMB, Mart ayında pandemi koşullarıyla mücadele için 750 milyar euroluk varlık alım programını başlatmıştı. Böylece toplam rakam 1.35 trilyona ulaştı.
- ❑ AMB'nin bu adımı Euro bölgesindeki düşük enflasyon riskini aşmak ve işsizlikle başa çıkmakla ilgili;
- ❑ AMB Yıllık enflasyon hedefi olan %2'nin çok altında 0'a yakın bir deflasyon ile mücadele etmekte, bu durum ağır resesyon durumu işaretidir.

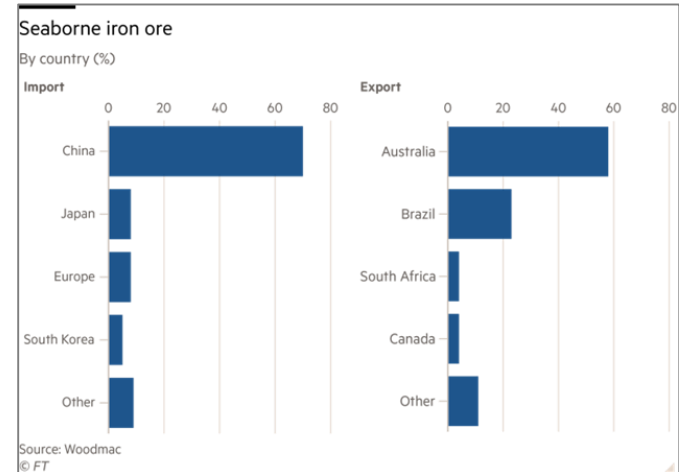
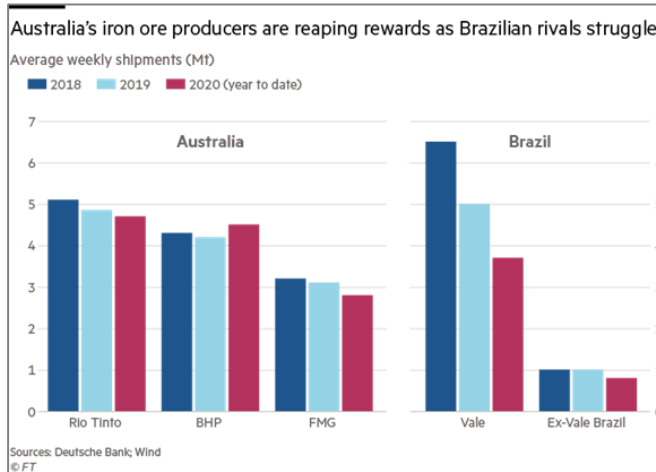
Ticari Partnerimiz Avrupa'da Olumsuz Beklentiler

- ❑ Avrupa Komisyonu'nun 2020 Bahar Dönemi Ekonomik Görünüm Raporu'nda öngörülen, Euro Bölgesi'nin bu yıl yüzde 7,7 daralması ve enflasyonun yüzde 0,2'ye gerilemesi idi.
- ❑ Ancak bu konuda yapılan çeşitli araştırmalarda belirlenen senaryolarda daralmanın %10 ila %30 bandında olabileceği yönünde sonuçlar var.
- ❑ En çarpıcı olanı ise AB'nin zorlu ve kırılğan ekonomilerinden İtalya'nın Covid-19 sürecinde AB'ne olan güvenindeki düşüş;
- ❑ Aşağıdaki grafikte İtalya'nın pandemi sürecinde kendi hükümetine %80 AB'e %40'ın altında güven duyduğunu görmekteyiz. Sağdaki grafikte ise pandemiden ekonomisi en kötü etkilenen ülkenin yine İtalya olduğunu görüyoruz.

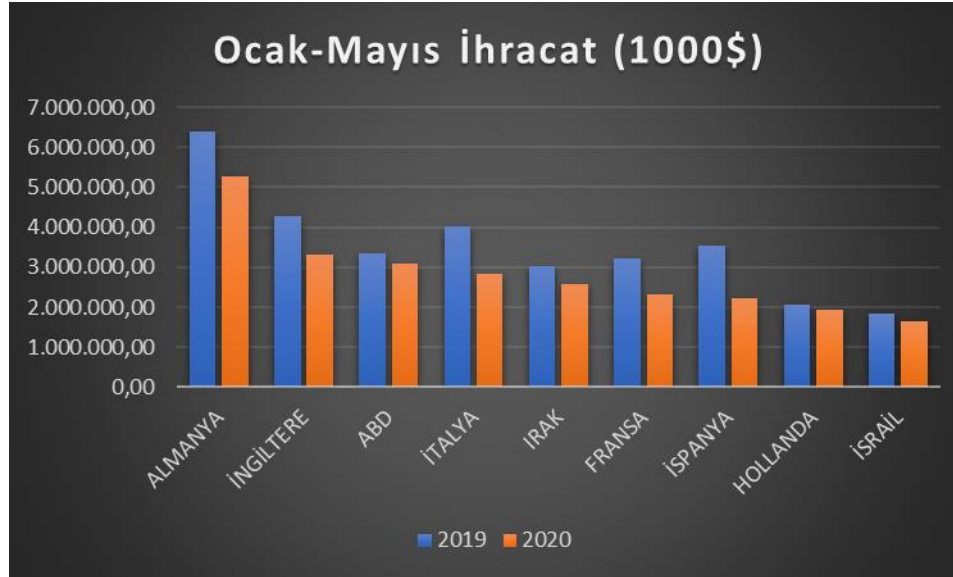
Avustralya & Çin Ticaret Savaşı Demir Fazı

- ❑ Çin şirketleri tarım doğal kaynaklar ve gayrimenkul konusunda Avustralya'nın en büyük yatırımcılarından.
- ❑ Önceki bültenlerimizde Avustralya ve Çin arasındaki ticari tansiyona değinmiştik. Özellikle demir filizi ve et gibi ürünlerin Çin'e ihracatının Brezilya'ya kaydırılma riskini de ifade etmiştik.
- ❑ Bu hafta son olarak; Reuters'in haberine göre, Avustralya yarım asırlık yabancı yatırımcı yasasını değiştireceğini açıkladı. Yasa değişikliği ulusal güvenlik riski oluşturan işletmelerin tasfiye edilmesi ile ilgili kanunu güçlendirmeyi de hedefliyor.
- ❑ Avustralya ve Brezilya'nın Çin'e olan demir filizi ticaretinde Avustralyalı üreticilerin Brezilya'daki üretim güçlüğünden bu sene avantajlı çıktığını söyleyebiliriz:

Mayıs Ayı İhracat

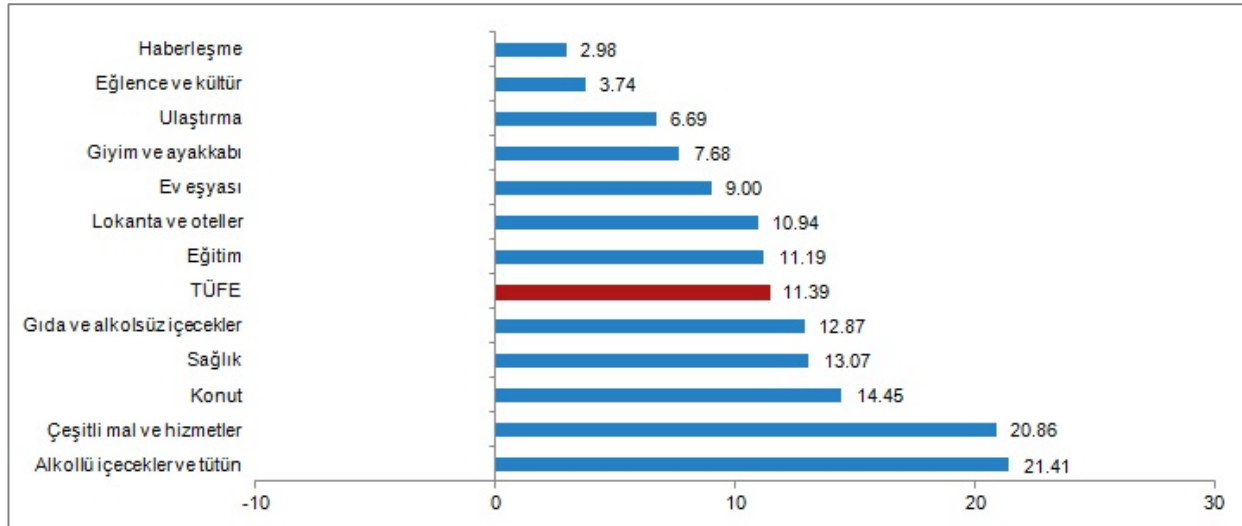
- ❑ Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM), mayıs ayı ihracat rakamlarını açıkladı. Türkiye'nin ihracatı 2020 yılı mayıs ayında 9 milyar 964 milyon dolar oldu.
- ❑ 31 ülkeye ihracat 129,8 milyon dolar arttı.
- ❑ Mayıs ayının lideri, 1 milyar 203 milyon dolarlık ihracat ile Otomotiv sektörü olurken, 1 milyar 177 milyon dolar ihracat ile Kimyevi Maddeler sektörü ikinci, 840 milyon 203 bin dolara ulaşan Hazırgiyim sektörü üçüncü oldu.
- ❑ AB'nin ihracattaki payı yüzde 45,4'e geriledi

Mayıs Ayı Enflasyon Oranı

- ❑ Tüketici fiyat endeksi (TÜFE) yıllık %11,39, aylık %1,36 arttı
- ❑ Yıllık en düşük artış %2,98 ile haberleşme grubunda gerçekleşti.
- ❑ Aylık en düşük artış %0,16 ile lokanta ve oteller grubunda oldu.
- ❑ Buna karşılık, ana harcama grupları itibarıyla 2020 yılı Mayıs ayında artışın yüksek olduğu gruplar ise sırasıyla, %6,85 ile giyim ve ayakkabı, %3,30 ile ulaştırma ve %1,92 ile çeşitli mal ve hizmetler oldu.

TÜFE ana harcama gruplarına göre yıllık değişim oranları (%), Mayıs 2020

Türkiye Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi / Mayıs 2020

- ❑ Yurt içi üretici fiyat endeksi (Yİ-ÜFE) yıllık %5,53, aylık %1,54 arttı.
- ❑ Sanayinin dört ana sektöründen imalat endeksi **yıllık** %4,98 arttı: Madencilik ve taş ocakçılığında %3,63, imalatta %4,98, elektrik, gaz üretimi ve dağıtımında %14,49, su temininde %6,61 artış olarak gerçekleşti.
- ❑ Sanayinin dört ana sektöründen imalat endeksi **aylık** %1,62 arttı: Madencilik ve taş ocakçılığında %1,74 azalış, imalatta %1,62, elektrik, gaz üretimi ve dağıtımında %2,46 artış, su temininde %0,61 azalış olarak gerçekleşti.
- ❑ Yıllık en yüksek azalış %61,57 ile ham petrol ve doğal gaz endeksinde gerçekleşti

Yİ-ÜFE yıllık değişim oranları (%), Mayıs 2020

